

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۳ جنوری ۲۰۲۵

یونس نگاه

مشکل عاجل افغانستان و اخان نیست، طالبان است

مشکل امروز افغانستان تهدید تمامیت ارضی نیست. اشغال‌های رایج در روزگار و منطقه ما با جابه جایی مرزها نی بلکه با تغییر دولت‌ها و عزل و نصب حکومت‌ها صورت می‌گیرد.

در مناطقی چون افغانستان مرزهای جغرافیایی کمتر به اختیار ساکنان این سرزمین‌ها و بیشتر به توافق و تقابل قدرت‌های بزرگ شکل گرفته و برای آینده نزدیک با همان منطق دوام خواهد یافت و یا به هم خواهد خورد. مثال تازه‌اش وضعیت سوریه و عراق است. آن دو کشور در مرحله‌ای به معنای واقعی فروپاشیدند و هنوز در هم‌بهر هم اند. ولی هیچ کشور خارجی- حتی اسرائیل- مرزها را به طور فاحش دست‌کاری نکرد. چرا که آن مرزها صاحبان و ذی‌نفعان بین‌المللی دارند. اسرائیل البته در بخش‌هایی از سوریه در حال پیشروی است، ولی این کار بسیار تدریجی و طی دهه‌ها انجام گرفته و ممکن است در آینده دوباره به نقطه اول برگردد.

تشویش و اخان را نکنید. آن را کسانی که خط کشیده‌اند، حفظ خواهند کرد و اگر روزی تغییر هم یابد به‌زور پاکستان یا افغانستان و تاجیکستان نه بلکه به قدرت چین، هند و روسیه خواهد بود.

واقعیت این است که اگر آن موج کلان مرز شکنی که این مرزها را زمانی تعریف کرده بود دوباره زنده شود، ما توانایی حفاظت از و اخان را نخواهیم داشت. اگر آن تحولات منطقه‌ای و فراتر از توان پاکستان و افغانستان شکل نگیرد، پاکستان با بم اتوم هم نمی‌تواند خط مرزی و اخان را جابه‌جا کند.

خط دیورند هم مثل باریکه و اخان با منطق و زور فراتر از توان ما ایستاده است و اگر روزی فرو ریزد نتیجه مقاله و آرزو و دادوبیداد ما نخواهد بود. ما را فعلاً گریزی از این خط‌های فرضی نیست.

مسئله اصلی ما دولت‌داری، کار و آزادی در داخل افغانستان است. باید کاری کنیم که توانایی مالکیت آن سرزمین را پیدا کنیم و صلاحیت اداره و تعیین دولت را به دست آوریم. حاکمیت طالبان و مسیر قهقرائی فرهنگی و سیاسی کنونی

مسأله اصلی ماست. اگر سیاستمداران و استخبارات پاکستان قصد تسخیر واکان را داشته باشند، با چین و روسیه و هند و امریکا طرف خواهند بود، بعد با ما و شما.

بحث‌هایی از نوع آنچه برسر واکان این روزها جریان دارد سرگرمی و خیال‌پردازی گمراه‌کننده است. فعلاً تمام کشور را گروه نیابتی و جاهلی اشغال کرده که ظاهراً وطندار می‌نمایند ولی بسیار بیگانه‌تر از اردو و استخبارات پاکستان عمل می‌کنند. حال که سراسر وطن از مردم گرفته شده و در هیچ امر جمعی و شخصی از تعلیم فرزندان تا ریش و چادری خود صلاحیتی نداریم، خوب نیست که با ترس از دست رفتن واکان شب‌ها بخوابیم. با این همه درد و ترس واقعی حیف است خیال‌پردازی کنیم و ترس‌های احتمالی بخریم.